

בארץ-ישראל אך לתנאי כרוך ומפורש, שלא יעשה שום דבר... וסוף פסק ! אם אינני טועה באה הנקודה הסופית שלא במקומה הראוי זיש כאן איזו השמטה או חוספה שגרמה לערוב המושגים. בכל אופן, אבקש מאת הוד לורדיותו בשמי ובשם כל תלמידי הרבים בארץ ובתו"ל, שייטיב להמציא להר בהקדם את הנוסח השלם של הוצאתו עה הנקודות במקומן, כדי שידע לתקן כאן את טעותם...

והנני בתודה למפרע
עברו הנאמן והמסור
AZMAVETH

ומחמת שאני נחפז לנסע תל-אביבתה, מקוה-ישראלתה וראשון-לציונותה כדי לחש זתף בשמחת בלפורתה בארצנו, הנני מקצר זפעם ומאחל לכם הצלחה גדולה להשגח כרטיסי-כניסה לפתיחת המכללה בשבילכם, בשביל זוגתכם, דוהתכם שכניכם ושאר בני ביתכם ככל הפקידים הקטנים והגדולים הקהובים ל"סקערה" — הוי מי יתנכן ל"טייפיסטיות" (כותבות במכונות) במלוד וז ! — ואגב, אפשר לעשות גם קצת "ביד נים" ולהעלות את "הקורס" של הפתקאות, ביחוד הכחולות, ביום הפתיחה כידוע ואי"ה בשבוע הבעל"ט אספר לכם בפרוט דמ את כל פרטי החג באריכות, ולעת-עתה תשתדלו להרבנות ב"בלפורים ובבלפורות", כפי הצעתו המפתיעה של "דאר-היום", ממש כבימי אלכסנדר מוקדון בשעתו...

עז מות

עם הגדולים ויתר המנתלים המזומנים על הקרון של האורח כדי לזכותו בתקיעת-כף, כנהוג, והנה — "הילד איננו" וישובו כמד זילתה על עקבותיהם פלעומת שבאו... ובינתיים, בשעת הצהרים בערך, הגיעו זלוד ארבע מכוניות שעפו במהירות הבזק ומביכם נשעחה מאד, בראש וראשונה — זכונית הנציב עם בלפור טימין וקלייטון מושמאל, אחריהם ר' חיים ויצמן עם בני יתו, בשלישית אורחים מכני עשרת-זשבטים ומכונית המשמר בסוף. כשהגיע בלפור לסדר ימיה, אשר למול רחוב אבינו מלכנו", זכר את הצאתו שנתאשרה כמה פעמים, עמד רגע וצוה לעלות ישר אל ההר עם כל הכבודה, ובינתיים עמד והקהל הקדוש שלנו מאז הבקר לפני הדאר והכה עד שעה שתיים אחר-הצהרים לבוא בלפור...

* * *

ומכיון שאנו מדברים בהכרות בלפור, רוצה אני למסר לכם בזה מכתב קטן וקצר שכתבתי בשבוע זה להוד לורדיותו וזת :
ירשני נא הוד לורדיותו לפנות אליו בשאלה קטנה זו.
כלנו קראנו בשום לב את תצירתו היי דועה לברון רוטשילד מלונדון בשביל עם ישראל, ואולם נדמה לי כי פה בא"י על זה הדרך ובעמק קצרו קצת את הנוסח וקוראים את והכרות באופן כזה :
"ממשלת הוד מלכותי מבימה בעין יפה על יסוד מקלט לאומי יעם ישראל

ואת לחובי-היהודים, כי ע"כ חובה כפולת ומכופלת עליכם להשכים ביום מחר בבקר, "בלחוד השור", ולהודיין בסבלנות ובמטא-טאים שלכם ולנקות את כל האשפה והרפוש אשר ברחוב היהודים ובזכות זה יחלק לכם לכבוד יום-טוב חליפות-בגדים חדשות ומי טאטאים חדשים, וכל ה"שובתים" יצאו ממנו ששים ושמהים וצעקו : "אינשאללע זאימאן וולפאר !"

* * *

ונתחלקו הדעות בבית-מדרשו של מלון יוז, חד אמר כי בלפור כבר הגיע בהשכמת הבקר ועלה בלוית הפרופיסור ראפאר משוין ישר אל ההר וחד אמר : לא מיניה ולא מקצתיה ! בלפור הלך לתל-אביב ולראשון-לציון ובא הפסוק השלישי והכריע ביניהם : לא תל-אביב ולא תל-אבנו, לא ראשון ולא אחרון אלא בלפור יבוא ברכבת מיוחדת בשעה עשר וחצי בדיוק, כך מסרו במלון יוז...

בקצור, בהגיע הרכבת לתחנת ירושלים בשעה התשיעית בבקר ירד כוקולוב עם בני לויתו, הברון רוטשילד מיניה והרב הרץ מלונדון ויפן כה וכה וירא כי אין איש ממלון יוז ומכל משרתיו ויוצרי-משרתיו אפילו לשאת את חבילותיו, וזכר את הפסוק בהר מש "כי לא נח וס" ובמחילת כבודו טרה בעצמו ונסע יהודי לביתו של הכחן, וואלם כשהגיעה השעה המקווה ונשמע קול צפצוף הרכבת המיוחדת בשעה עשר וחצי בדיוק, התנפלו כל פקידי מלון-יוז הקטנים

נדיא, בירושלם מהו אומר : רצו המירים התלמידים של בית-המדרש למורים הממד שלתי להיות "שקצים" ולשבות לכבוד בלפור, הלך המזכיר הגדול "מי שיהיה" וסגר את החנות על דעת עצמו וגרש את כל החבריא מן החדר.

והשנית, הודיעה המכללה הערבית במצרים שהחליטה לשלח את מנהלה לכבוד פתיחת המכללה הערבית — זוהי מכת פתיחה כרבעי שקולה הולך ומצלצל מצצרים ועד הנה, וואלם חוששני כי מיד אחר יום-טוב יתפיים שוב הרבי לבית-המדרש שלהם ויפתח אותו מיד בכבוד גדול ואולי יזכה גם מנהלה-שכיתה למעלת פקיד עליון "בבית-הלאומי" שלנו בזכות המעשים-טובים שלה, כירוע, ועארף-אל-עאריף יזכיה

גם הוראים שלנו עיין כנראה בספרי הרמב"ם בתלכות ה"יד החזקה" ונתן צו לכל פקידיו ומשרתיו מבני-ישראל לבוא אל המשחד ביום בלפור בשעה 8 בבוקר, בדיוק — תאמאם ! אעפ"י שלכבוד החג שלהם מותר לאחד עד שעה 10, ואולם זריון מקדימין בשעה 7 בבקר, ביפוד-שעה-אחת קדם...

ומחלת השכיתה דבקה גם בזבלים ומנקי-הרחובות בעירנו, ששלחו מכתב למנהל האנגלי ודרשו מאתו לקרא להם דרוך ביום בלפור. מה עשה ? — כגם את כל בעלי המטאטאים לתוך משרדו ונשא לפניהם מנ"אם קצרו ונקי, היות והלורד בלפור — כך הוא אומר יבקר בקרוב את העיר העתיקה

והערל הזה, שזכה לשלט גדול של מספיק מוזנות לבית "הרבי", פתח את הנותו מאז הבקר לא חלילה מאחבת מרדכי אלא מפני רמו שקבל, וכנראה בומנו מן הדרך ואולי פשוט מפני אהבת התיירים המרובים בעירנו בזמן הזה...

גן-בריסטול עשה לפנים משורת-הרין ופתח את שעריו בהכמה, וליתר בטחון תלה מצדעות עבריות גדולות על המזוזות לסגולה. כנראה, שרגיל הוא מכבר לפתח לאחב"י בפ' באב וביום-הכפורים...

ור' חנניה נתפקר לגמרי וגרש את "שומרי-השבת" מחנותו בצעקה : לא שבת ולא מועד היום, האירא סיקטיר ! ובעברי לפני הנויות הספרים הארמינים אשר למול מלון אלנבי, נתגלה לי ע"י תל-מיד הקטן כי אחד מ"שומרי-השבת" שלהם, בעל לאשה יהודית ומשרת בעתון ערבי-יהודית, מביכול, בעירנו, הקדים ויבא אל בעל-המספרים העמלקים בערב תשעה-עשרה וגם למחרתו וגור עליהם לסגר, ואולם הם כבשו הפעם את יצרם וגזזו את פאותיהם וגלחו את זקניהם של אחינו הצעירים המוד-רחיים כל היום וכל זעור, לרובות בשבתות ובמועדים...

ר' עזמות היה אומר : טנין אתה אומר שלקו בני-דודנו במצרים מכה אחת ובירושלם שתי מכות ? במצרים מה אומר : אחיו של המופתי הירושלמי זכרו עורך העתון יצאו במחאה לפני בלפור והושיבו אזחם כשם כ"יוד הזקה" זכורוע נמויה למשפט ולחדר

והארצכם" פוחדים מפני ה"זיונים" ויזש-בים בביתם... והחיילים המזוינים — הוסיף המדייק — סובבים ברחובות ירושלם כדי להגן על ה"ארצכם" מפני ה"בולשביק"...

* * *

ואת הכל למדו ב"ה מאתנו שכנינו : גם להם יש "שומרי-שבת" כדתי, שחזרו תמול מאז הבקר על פתחי החנויות וגזרו על בעליהן לסגור לכבוד ט' באב שלהם. הצלם הידוע, שנתעשר כאן מאחב"י, פתח את חנותו בבקר ואולם מיד חזר לתשור בה וצוה למשרתו לסגר ולכסות במחרה את חלונת-הראוה של תמונותיו, כנראה, כדי שלא יראו עוברי-דרך את תמונת בני הנציב המקשטת את תערוכת-צלומי בהוצות ואשר כל רואיהם מאחב"י יאחזמו רעד ממש... אצל מוכרי-הספרים אשר למול אלנבי, שרב פירנסתו על אחב"י היה כנראה תול-המועד... וכשעבר אחד הצעירים שלנו, מר ז... בלוית חברו, והסתכלו בחנות הפתוחה למחצה ולשליש, קפץ עליהם ערבי אחד בעל כנפים ומבנסים רחבים המתנועעים בין רגליו אילך ואילך, והתנפל על הצעירים

אבי היהודים עד תרה אביר-אברהם בערבית וגם גרמנית, ולסוף אמרו לי כי זהו הקאוואס של הקונסול ל"איטשי-מאירם" שלנו מורשוי ומלודי השוכן כבוד בעירנו...

* * *

ועולם הפוך ממש : הוקא הקיצוניים שבהם, שהיו מן הזריון ומקדימין לסגר בשנים הקודמות, דוקא אלה יצאו והשתא לתרבות-רעה ופתחו בפרהסיא גמורה :

והארצכם" פוחדים מפני ה"זיונים" ויזש-בים בביתם... והחיילים המזוינים — הוסיף המדייק — סובבים ברחובות ירושלם כדי להגן על ה"ארצכם" מפני ה"בולשביק"... בינתיים עבר מנהל בית"ם שלנו בעיר העתיקה כשהוא הולך לביתו ושאלתי אותו ברמוז : "מה ? יום-טוב ?" — לא, ענת המורה, פשוט : התלמידים לא באו היום לבית"ם... * * *

ברחוב יפו נלוח אלי תלמיד ותיק היר דע מכל הנעשה וכשמע לפני ולפנים, והסביר לי עפ"י דרך הטבע מפני מה נסגרו כל החנויות בעיר, לא חלילה מפני "פוליטיקה" אלא פשוט מאד :

בני ישמעאל סגרו מפני חג הראמאדאן, ברצותם מקדימים וברצותם מאחרים, וזריון מקדימין למצוות ויזו שבע ידיות בליה ביפה שני ימים קדם לראש-החדש... בני-עשו מתל-מיד ר' פפאסורו מפני חג "הבשורה" שלהם, חיונים — מפני חג הרפובליקה שלהם ואחב"י מפני חגו של בלפור...

ואגב, ספר לי באריכות את סדר התי-פלות שלהם ביום הזאבל, הלכו בני-דודנו להתפלל בשקט ובנחת ולאחר שגמרו את הפלתה והפילו את תחנונם לפני-אללה נגד בלפור והסהיוניון ימ"ש, יצאו ומצאו לפנייהם אצל כל השערים משומדי-החומות מכני עשרת-השבטים והלכו המתפללים ישר לביתם בלוית השושביניו עקב בצד אטחל כתתנים יוצאים מחופתם או ביחודים כשרים,